

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 19. VI aastakäik

1. oktoobril 1931.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45
Kõnetraat 17-77. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 40.00
1/2 " . . .	" 22.00
1/4 " . . .	" 12.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Raskusi meie tööstussaaduste turustamisel. Ületundide arvestamise kava. Aeg on aru pähe võtta! Hirm maksureformi ees. Kirjavahetus. Koja teateid. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Kirjandus. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisborsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Raskusi meie tööstussaaduste turustamisel.

Läinud aastal pöördus Rahvasteliit kõigi liidus olevate maade poole järelepärimisega abinõude kohta, mis hõlbustaksid riikidevahelist kaubandust, tööstussaaduste turustamist ja toorainete saamise kindlustamist rahuldavalt tingimustel. Ühtlasi küsib Rahvasteliit riikide arvamist selle kohta, millised oleksid praktilised abinõud tarvitajate maade ostujõu tõstmiseks.

Vastustest, mis meie suuremad eksporditööstused mainitud ankeedi peale on annud, selgub ilmselt, milliste raskustega on tegemist meie ekspordikaupade-tööstussaaduste välisurgudele mahutamisel.

Kõik Rahvasteliidu ilusad kavatsused tollimüüride kaotamiseks, et sel teel aidata kaasa turgude laiendamisele ja rahvusvahelise kaubavahetuse elustamisele, nurjuvad pinevas riikidevahelises võistluses olemas olevate turgude pärast, ja suured tööstusmaad, tollimüüride kaotamise mõtte ülesvõtjad, on ise asunud tollide tõstmise teel takistama sissevedu väljast, et hoiduda oma tööstuse hävimisest ja arvurikaste tööliste ning ametnike hulkade töötajäämisest.

Maailmasõja kestes on paljud maad, kes varem moodustasid Euroopa tööstussaadustele avara ja kindla turu, üles ehitanud oma tööstuse ja nüüd on need turud Euroopale jäävalt kadunud. Nii said enne maailmasõda suured riikide grupid, nagu Kesk- ja Lõuna-Ameerika, Balkani riigid, Itaalia ja Kanada, oma tekstiilkaubad suurtest tööstusmaadest — Inglismaalt, Belgiast, Saksast

ja Prantsusmaalt. Sõja kestes need Euroopa maad oma tekstiilkaupu ei eksporteerinud ja kõik ülalnimetatud riikide grupid pidid taht-mata üles ehitama oma tekstiiltööstuse, mis küllaldaselt varustas neid riike ka järelsõja-aastail, millal valitses üldine kaupade puudus.

Rumeenia, Bulgaaria ja Türgi, kes maailmasõja aastail vabrikuid asutasid lihtsamat sorti villase riide valmistamiseks maaelanikele, on viimase kahe aasta jooksul ehitanud vabrikuid peenema villase riide valmistamiseks ja on villase riide sisseveotolli, et oma riidetööstust kaitsta, paari aasta jooksul juba mitu korda tõstnud, mis väga tunduvalt takistab villase riide ekspordi nendesse maadesse Eestist kui ka teistest Euroopa ekspordimaadest. Türgi ja Rumeenia teostavad seda kaitset väga kõrgete tollidega, kuna Bulgaaria pealeselle veel uute vabrikute ehitamist sel teel soodustab, et ta peale tollita sisseveo võimaldab ka maksuta transpordi vabrikute jaoks vajalisile masinaile ja tarbeartiklitele oma riigi piires ja lubab tollita villa ja muude valmistusmaterjalide sisseveo tulevikus. On arusaadav, et need riigid nüüd enam ei soovi tollide alandamise teel oma suurte ohvritega ülesehitatud tööstust hävitada vanade tööstusmaade ka-suks. Samuti on arusaadav, et vanad tööstusmaad, kes on turud ülalmainitud riikides kaotanud, oma selle läbi tekkivat üleproduktsooni, mis, olgu tähendatud, odavuse mõttes on valmistatud võimalikult halvema väärtusega, püüavad dum-

pinghindadega mahutada välismaade turgudel. Selle tagajärg — pinev ja raske võistlus kõigil turgudel, mis meie tekstiilkaupade eksporteerimise, arvesse võttes meie tunduvalt raskemaid valmistustingimusi ja soodustuste puudumist, mida kasutavad vanad tööstusmaad, teeb äärmiselt raskeks. Seda pinevat võistlust turgudel võiks osaltki pehmedada sel teel, et riigid üldiselt lepiksid kokku uusi tööstusi mitte enam avada ega lubada laiendada olemasolevaid niikaupa, kui teatavas tööstusharus üle kogu maailma valitseb ikka veel üleproduktsoon. Tollide alandamise kavatsusega pole aga siin paraku midagi ära teha, sest näiteks Põhja-Ameerika Ühendriikide suure tollikõrgenduse vastu, mis 10 aasta jooksul on arvalt juba kolmas, ei saa Rahvasteliit midagi parata, kuna ajalehtede teateil Ameerika ametühisused pooldavad tollikõrgendust kui kaitset kodumaa tööstusele. Kõik teated Inglismaalt kõnelevad sellest, et ainult kodumaa saaduste tarvitamise elustamine ja sisseveo piiramine seisukorda seal veel võivat parandada.

Kõik need riikide sammud mõjuvad kaasa selleks, et aset leidnud üleproduktsoon järjest kasvab, ja siin võiks mõjuvalt aidata vaid see abinõu, et uute tööstuste asutamine ja olemasolevate laiendamine Rahvasteliidu poolt keeldakse.

Tollikõrgendus Ameerikas ja sisseveo piiramise tendents Inglismaal vähendavad Euroopa kontinenti väljaveomaade eksporti veelgi ja nad ütlevad endisest rohkem oma kasvavate kaubatagavaradega üle teised Euroopa riigid; ja üks esimestest, kes selle all kannatab, on Eesti.

Kõik riigid, kes energiliselt oma kodumaa tööstust kaitsevad, nagu Ameerika Ühendriigid, Prantsusmaa, Itaalia, Belgia, Inglismaa, — riikide vastu, kes oma eksporttööstusele maksavad suuri preemiaid ja annavad muid soodustusi, on

maksma pannud lisatollid või n. n. „võrdlustollid“.

Meie tööstussaaduste väljaveole annab end valusalt tunda see asjaolu, et Poola ja Tšehhoslovakkia maksavad oma eksporttööstusele äärmiselt kõrgeid eksportpreemiaid. Nii näiteks maksab Poola ametlike teadete järgi 100 kgr. värvi- tud villaselt riidelt juure 95 slotti, mis kursi järgi valja teeb Ekr. 40,8, kuna Eesti annab ainult Kr. 10,95 100 kgr. pealt tollitagasimaksu.

Poola võib selle preemiaga katta kogu transpordi Harbiinini, Eesti poolt antav tollitagasimaks katab aga transpordi kulud ainult Hamburgini. Poola preemia katab poole Läti sisseveotollist, meie tollitagasimaks aga vaevalt 12% sellest. Nii Läti kui ka Kauge Ida turgudel annab Poola ja Tšehhoslovakkia konkurents ennast meile valusasti tunda ja vähehaaval libisevad need turud meie käest. Meie tööstureile öeldakse: „Kui te võtate poole sisseveotollist endi kanda, nagu teevad seda teised riigid, siis oleme nõus teile tellimisi andma!“ Meie tööstus ei saa aga seda teha ja tellimised lähevad mujale.

Poola evib „riikliku eksportasutuse“, see nõutab tööstusele järjest uusi toetusi ja kergendusi peale juba olemasolevate ka transpordi ja krediidi alal. Samasugune asutus on olemas ka Tšehhoslovakkias ja kõigis suurtes tööstusmaades, kelle ülesanne on ekspordi suurendamise teel välisraha riiki sisse tuua.

Kui arvestada kõiki neid soodustusi, mis mujal antakse, oma tööstussaaduste ekspordi toetamiseks, ei ole sugugi imestada, et meid välis- turgudel surnuks võisteldakse ja me üksteise järele need turud käest peame ära andma. Ja selle tagajärg on kõigile arusaadav: suurenev tööta tööliste arv ja ettevõtete sulgemine.

Ületundide arvestamise kava.

Kava teostamine toob tööstusele kaela 35 milj. senti uusi kulusid.

Ühes eelmises koja Teataja numbris käsitsime uue tööaja korralduse küsimust tööstuses. Alljärgnevas toome Kaubandus-tööstuskoja arvamise ja seisukohad haridus-sotsiaalministeeriumi poolt ühenduses uue tööaja korraldusega väljatöötatud ületundide arvestamise kava kohta.

See tööstuslike käitiste tööaja seaduse § 14 põhjal väljatöötatud ületundide arvestamise kava, ligemate eeskirjadeta tema käsituse ja dokumentide kohta, millede põhjal sissekanded arvestusraamatusse tehakse, ei anna tööinspektsioonile võimalust kontrollida, kas ettevõttes tööaja seaduse nõudeid täpselt täidetakse, kuid töösturile

toob aga arvestuse pidamine väga palju tööd juure, ilma et ta annaks ettevõtte juhatajale küllaldast materjaali enese kaitsmisel kohtus, kui teda kahtlustuse korral seaduse rikkumise pärast võetakse vastutusele, mille tagajärjeks võib olla R. N. S. § 15¹⁵ ettenähtud kolmekuine arest.

Seadus nõuab täpselt ületunni arvestust. Vähima kui vääratuse korral ootab süüdlas raske karistus. Seepärast tuleb meie arvates ületundide arvestuse ja raamatusse kandmise juures silmas pidada samu põhimõtteid ja nõudeid, mis on maksvad korralike äriraamatute pidamise juures. Seal seisavad esimesel kohal sissekannete alused:

peetakse ju kontoreis raamatuid ametnike poolt, kes sissekandeid ainult dokumentide järgi võivad teha. Peab dokument ka välispool käitist maksev olema, siis tuleb ta tindi, vähemalt tindipliatsiga kirjutada. See oleks juba dokumentide kohta esimene nõudmine.

Kontrolli ja arusaamatuste korral tööaja seaduse täitmise asjus ei ole tähtis üksi ületundide arv, vaid ka nende iseloom, liik ja tegemise tingimused. Seadus nõuab, et ületunnitööks peab olema asjaosaliste tööliste nõusolek. Kas see nõue käib ainult § 10 ja 9 nimetatud ületundide kohta või kuuluvad siia ka § 8 nimetatud, ei ole seadusest selgesti näha, samuti ka seda, mitme töölisnõukogu liikme allkirja tunnistusele tarvis läheb, et töölis ületunnitööga nõus on, kui neil endil pole aega või tahtmist üksikult sellekohast allkirja anda. Ligemad seletused vastavate dokumentide kohta on tingimata tarvilised.

Kontrollijale tööinspektorile ei ole ükskõik, kust lahtrist ta leiab ületunni, kas § 8, 9 või 10 alt. On ületunnid märgitud näiteks § 8 alla, siis peavad inspektoril olema tõendused, et tunnid tõesti § 8 märgitud juhtumel on tehtud. Võib enesele kergesti kujutella, et kuski maal või alevis väiketööstuslikus ettevõttes järjekindlalt tehakse ületunde ja neid rahulikult kirjutatakse § 8 lahtrisse. Kontrolli korral kinnitatakse, et ületunnid tehti seepärast, et „tööde tootjad käitised nende valmistamist ootasid“. Missugused tõendused arvestusraamatu sissekandele peavad olema, see peaks ministriumile juhtnõuades täpselt olema ära tähendatud, et ei tekiks asjata etteheiteid tööinspektoreile ega arusaamatusi nende vahelkordades ettevõtjatega, mille tagajärjeks võiks olla kohtute pikkade protsessidega koormamine.

Kuna eksimiste eest ettevõtte juhataja peab kandma rasket karistust, on meie arvates tingimata tarviline, et iga sissekande dokument kannaks tema allkirja, teiseks meistri või tööjuhataja oma, et temal peale dokumendi kokkuseadja protsessi korral oleks veel üks tunnistaja. Juhtnõuade andmise korral oleks soovitatav, et nendes täpselt ära näidataks, kas lepingud töölistega ja kirjavahetus tööinspektoritega tööaja seaduse asjus peavad kandma tempelmarke ja missugusel määral.

Kava näeb ette, et ületunnitööd liigitatult iga töölise kohta iga päev kantaks arveraamatusse, muidu ei ole inspektoril võimalik näha, kas tööline üle 2 tunni päevas neid pole teinud ja kas § 9 ja 10 määratud normidest pole üle mindud. Ka tuleb nõuda, et vastavad andmed ületundide tegemise üle esitataks hiljemalt järgmise

päeva hommikul ettevõtte kontorisse, muidu ei saa raamatuid ajour pidada, mis seadusega loodud olukorras on tingimata tarviline.

Enesestki on arusaadav, et säärane arvestus tekitab töösturile väga palju tüli, nõuab temalt hulga tööjõudu ja ainelist kulu. Võtame allpool kokku nende kulude ligikaudse suuruse.

Riigi statistika 1930. a. juuli-augusti numbris on näidatud, et 1929. aastal töökaitse ja järelevalve alla kuulus Eestis 3558 ettevõtet umbes 52.000 töötajaga. 1931. a. mainumbris lhk. 305 on andmed, mis näitavad, et 1928. a. 52,3% meestöolistest ja 30,8% naistöolistest on teinud ületunde. 1930. a. olid need arvud 37,7% ja 22%. Olgu veel tähendatud, et statist. keskbüroo andmed ei sisaldanud vaatluste tagajärgi ehitustöölise tööaja kohta. Nende arvestusega tõuseb ületundide % ja nende tegijate % tunduvalt. Liialdamata võib ütelda, et enam-vähem normaalseis tegevusoludes, s. t. kui ettevõtteil leidub parajasti tööd, umbes 40%-l töolistest tuleb teha ületunde. Sellega tuleks arvestusraamatusse iga päeva kohta teha $52.000 \times 0,40 = 20.800$ sissekannet. Kui võtta keskmise kantseleižõu kohta, tema 6—7-tunnilise tööpäeva jooksul, 150 sissekirjutust, tuleks palgata umbes 140 uut kantseleižõudu, kelle ülalpidamine tööstusele umbes 90-kroonilise kuupalga juures — $90 \text{ kr.} \times 13 \times 140 = 163.800 \text{ kr.}$ aastas läheb maksma. Vististi võib ka eksimata kinnitada, et arvestuse dokumentide valmistamine nõuab vähemalt niisama palju aega nagu raamatupidamine. Kui siis veel arvestada raamatute, kirjutusmaterjaali, kirjavahetuse kulu ametasutustega, siis näeme, et ületundide arvestus Eesti tööstuselt tööseaduse maksmapanekul ja tema nõuete täitmisel nõuab vähemalt 35 milj. senti. See summa võib veel tõusta, sest praegu on võimatu hinnata seda tööd ja nende sekelduste ja arusaamatuste ulatust, mida tekitab § 13 lõpposa õnnetu redaktion kõigis neis ettevõtteis, kus tehakse tükitööd.

Silmas pidades ülemalkirjeldatud asjaolusid ja kaalutlusi on Kaubandus-tööstuskoda pöörnud märgukirjaga sotsiaal-haridusministeeriumi poole, paludes ületundide arvestamise kava kujundada nii, et ta tõesti tööinspeksioonile annaks küllaldase võimaluse teostada tööaja seaduse täpse täitmise kontrolli, ilma et tekiks arusaamatusi ettevõtjatega ja et ületundide arvestus tööstusele ei saaks-nii koormavaks, sest uued sotsiaalkohustused nagu maksudki võivad halvavalt mõjuda ettevõtlikkusele ja seega otsekohesemas joones tuua suurimat kahju ja kannatust just töövõtjale.

Aeg on aru pähe võtta!

Dr. Gotheini arvamisi Saksamaa saneerimisülesandeist.

Viimased ajad Saksamaal on pörutava selgusega näidanud, mis see tähendab, kui rahvas oma majanduse jaoks vajalist kapitali ise ei kujunda, vaid seda lühiajaliselt muretseb välismaalt. Sel puhul avaldab minister dr. ins. Gothein väliskaubanduse ajakirjas „Aussenhandel“ artikli Saksamaa saneerimisülesandeist, milles toodud mõtetele meilgi väärivad tähelepanu. Gothein ütleb otseselt, et tekkinud raskustes on süüdi saksa rahva (peaaegu kõik ühiskonnakihid ühes arvatud) üle jõu elamine. Oli vaid illusioon — mõelda, et rahvas, kes on kaotanud maailma ajaloos suurima sõja ja kelle peale on pandud hiigla heakstegemismaksude koorem, suudaks oma elujärge mitte üksnes hoida eelsõjaaegsel kõrgusel, vaid koguni seda veel tõsta. Juba aastal 1916 olevat Gothein riigipäeva koosolekuil hoiatanud, et ka sel juhtumil, kui Saksamaa sõja võidaks, rahva vaeseksjäämine oleks paratamatu. Sama hoiatust olevat ta korranud ka aastal 1919, kui Versailles' lepinguga Saksamaa õlgadele veeretati kuulmatud raskused. Kuid sellekohased hoiatused jäänud tagajärjetuks ja tööliste hulgas väikesed ametnikud ja teenijad lootnud revolutsiooni uimas, et nüüd neile algavad kuldsed ajad, kus nad vähese tööga oma palku ja elujärge võivad tõsta. See meeletu, ühenduses võiduriikide meeletute nõudmistega, viinud Saksamaa ikka raskema inflatsiooni poole, kuni marga väärtus langes nullile. See palkade ja elutarvete hindade tõusu tendents kestis ka siis, kui Saksamaa muutus uuesti krediivõimeliseks. Ekslikkude ostu-jouteooriatega suggereeriti avalikku arvamist, nagu elustaks palkade tõus turgu ja produktsiooni ning kutsuks esile valmistus- ja samuti ka müügi-hindade languse. Kui hinnad aga sellest hoolimata tõusid, oli see uueks tõukeks palkade tõstmisele. 1925. a. algusest kuni 1930. a. tõusid Saksamaal õppinud töölistel tunnitasad 43,83% — teistel koguni 55%. Samal ajal tõusid aga tarbeainete hinnad kõigest 9,51%. Viimased on vahepeal 10,4% langenud, tunnitasad aga on langenud kõigest 6%. Keskmiselt on praegu palgad enam kui 80% ennesõjaaegseist kõrgemad. Vähiatki arvestamata majanduslikku kandejõudu on laiendatud sotsiaalkindlustust nii, et sellega seotud kulu ja maksud on neljakordistunud. Sellele vaatamata saavad kõik kindlustuskorraldused järjest kasvavaid toetusi veel riigi poolt.

Et vältida tööpalkade tõusu ja maksude koor-

matust sotsiaalkindlustuste alal, olid käitised sunnitud inimtööjõudu võimalust mööda asendama masinatega. See nõudis aga suurte kapitalide investeerimist, mida suudeti saada vaid väikeses osas oma tööstuse ülejääkidest; enamalt jaolt muretseti kapital laenuteel ja peamiselt välismaalt. Säärane tööstuse „ratsionaliseerimine“ suurendas tunduvalt Saksamaa võlga välismaal, samuti suurenes seeläbi ka töötä tööliste arv, ilma et oleks tõusnud tööstusettevõtete rentabiilsust. Viimane osa ettevõtete tasuvusest pudenes kõrgendatud palkadeks ja maksudeks sotsiaalkohustuste alal.

Kogu saksa rahva teenistusest, mis 1931. a. arvatakse 55 miljardile ulatuvat, läheb vähemalt 32 miljardit maksudeks, tollideks, sotsiaalkohustusteks, raudteemaksudeks, postikuludeks ja kogukondlikeks ning omavalitsuse maksudeks. 1927. a. tööpalkade ja hindade tõusu tagajärjel paratamatuks saanud kulude tõus palkade ning pajukite arvel ulatus üksi juba riigi raudteedel 3/4 miljard. R. margani, mis sundis raudteid tõstma nii reisijate- kui ka kaubaveotariife, mis omakorda tegi tunduvalt kallimaks valmistus- ja kaubaveokulud. Samuti mõjus palkade tõus kaasa elektri, gaasi ja vee tarvitamisele ning liiklemisabinõude kallinemisele. Selle kõige tagajärjel hakkas sulama viimne osa ettevõtete rentabiilsust ja kapitali kasvamise asemel kerkis esile kapitali kadumise nähe.

Ülikõrged tööpalgad ja teised kohustused ühelt poolt ja kapitalipuudus teiselt — on põhjustanud töötä tööliste arvu kasvu. Ainult äärmise kokkuhoiuga koormatuste vähendamise teel, ja ettevõtetele nende rentabiilsust tagasiandmisega suudetakse Saksa majandusele uut verd juure anda, ütleb dr. Gothein.

Narrid võivad uskuda, lõpetab dr. Gothein oma artikli, et heakstegemismaksude ärajäämisega ja uute avarate krediitidega võiks saksa majandust tervendada. Ainult siis, kui muutume teadlikuks oma vaesusest, kui kõik ühiskonnakihid pöörduvad tagasi esiisade kokkuhoidliku ja lihtsa elukorra juure, kui taipame, et võõra kapitali asemele tuleb koguda oma kapital, alles siis võime loota tervenemisele. Selleks on aga vaja suurt ohverdamistahet ja loobumist eksitõpetusist, mis poliitikat järeleõja-aastail on mõjutanud.

Hirm maksureformi ees.

Meil väidetakse, ja seda vahest täie õigusega, et uuendused ja reformid, tulgu nad siis Genfist või Austriast, toovad endaga kaasa pigem olukorra halvenemise kui elu-olu üldise paranemise. Kui peatuda maksustamise küsimuse juures, mis puudutab iga kodanikku, eriti aga ettevõtjaskonda, kes maksustamisel on seatud esirinda, siis võiks tulla arvamisele, et siin pärast pikemaid sõelumisi on saavutatud resultaate, mis enamust rahuldavad. Rahulikku meelt ja usku paremasse tulevikku on aga meil eriti praegu loova töö tarvis vaja. On siis meil lootust üleskrüvitud meelte rahunemiseks ja rahuliku meeleolu loomiseks igapäevase töö tarvis?! Vaevalt küll, sest protestkoosolekud kord siin, kord seal linnas liialt kõrge maksustamise pärast ja kongressid üle jõu käivate koormatuste vastu võitlemiseks räägivad hoopis teiste keelt.

Maksude uuesti korraldamise mõttes kutsutakse meil ellu endiste maksuseaduste asemel rida uusi. Selle maksureformi põhjaks oleks „maksustamise korralduse seadus“, millele tukeneksid teised maksuseadused. Juba eelmainitud seaduse eelnõust, mille vastuvõtmine on tunnustatud kiireks, selgub, et edaspidi tahetakse suurendada keskvalitsuse võimu maksude määramisel ja nende sissenõudmisel. Kui vana, veneaegse seaduse järgi laialdased maksnike ringkonnad ise oma esindajate kaudu võisid võtta osa maksustamisest äri- ja tollimaksude alal (maksnike esindajate vahekorid fiskuse esindajatega maksukomisjonides 6:3, otsemaksude peakomitees 3:3 ja tollikomitees 3:4), siis on uue seaduse eelnõu järgi maksnike esindust mõnes asutuses õige tunduvalt kärbitud. Dekoraatiivse maksnike esinduse kõrval laiendatakse maksuametkonna personaali ulatust ja õigusi, kusjuures maksuametnikelt ühtlasi nõutakse senisest laialdasemate teadmiste ja tarviliste kogemuste omamist.

Seaduse kõrval, mis näeb ette maksuasutused, maksustamise korra, edasikaebuste arutamise jne., omavad niisama tähtsa koha ka need seadused, mis sisaldavad maksuvõtmise aluseid, maksunorme jne. Seni maksva veneaegse riigi ärimaksuseaduse järgi liigitatakse kõik kaubanduslikul ja tööstuslikul alal tegutsevad ettevõtted avalikule aruandele kuuluvaiks ettevõteteiks (A/S., O/Ü. ja ühistegelised ettevõtted) ja avaliku aruandmise korra alla mittekäivaiks ettevõteteiks (üksikisikute päralt olevad ettevõtted ja täis- ning usaldusühingud). Esimesse liiki kuuluvate ettevõtete riigimaksudeks on nähtud ette:

põhiarimaks, puhaskasumaks ja kapitalimaks, teise liiki — põhiarimaks ja puhaskasumaks.

Teatavasti on avalikule aruandele kuuluvad ettevõtted juba pikemat aega oodanud uut maksuseadust, n.-n. juriidiliste isikute maksustamise seadust. Selle seadusega on püütud saavutada juriidilisele isikuile — maksunormide alandamist, kõrgemate amortisatsiooninormide maksmapanemist, kapitalimaksu piiramist, kõrgema administratsiooni tarvis lubatud tasusumma suurendamist jne. Kaheksa aastat tööd ja kirjavahetust siin ei ole annud tulemusi, ja küsitav on, kas see seadus üldse näeb päevavalgust, ehkki juriidiliste isikute nõudmised oma enamikus mõõduandval pool kuuldavasti leidvat tunnustamist. Kuid et ühiskauplusi ja ühispanku, kes tegelevad äri- lise samas ulatuses ja samalaadselt kui kõik teisedki ettevõtted kaubanduse ja panganduse alal, ei ole seni tunnustatud ega saa neid tulevikuski tunnustada neile kasutada antud enamsoodustuste väärilisteks, siis näib, et just see asjaolu on olnudki komistuskiviks seaduse elluviimisel. Avaliku aruande alt vabastatud ettevõtted on igatsenud veneaegse ärimaksuseaduse muutmist aja- ja olude kohaselt. Seni on koyal läinud korda viia läbi maksvas ärimaksuseaduses nii mõnedki parandused ja muudatused, kuid need aga ei näi rahuldavat ettevõtjaskonna enamust. Äärmuseni piiratud teenistuse võimalused, eriti just kaubanduslikul alal, sunnivad närvlikuks tehtud ettevõtjaskonda otsima uusi võimalusi edasitegutsemiseks ja üleskrüvitud meeleolu rahustamiseks. Kui ka maksustamise viiside küsimuses arvamisid on lahkuminevad, võib päris kindlasti konstateerida seda fakti, et kesk- ja väikeettevõtjaskonna töekspidamise järgi tuleb meil maksma panna kõigi tööstuslike ja kaubanduslike ettevõtete tarvis, ühiskauplused ja ühis pangad juure arvatud, ühine üldine maksuseadus ilma soodustuste, kergenduste või eriliste maksuvõtmise viisideta ühe või teise liigi kasuks. Sellest seisukohast välja minnes on mõnelt poolt soovitatud jagada seadusega kogu ettevõtjaskond teatud arvu liikidesse, kelle riigimaksuks oleks ette kindlaks määratud summa vastavalt ta kuulvusele ühte või teise liiki, millise summa ettevõtja tasuks enne tegevuse algust. Et aastamaksu tasumine ette kogu summas nii mõnelegi võib sünnitada raskusi, siis soovitatakse jagada tegevusaasta resp. kalendriaasta 2—3 tegevusperioodiks. Enamuses aga pooldatakse maksustamist läbikäikude alusel, kuid ainult sel tingimusel, et kõik reaalmaksudega koormatud ettevõtted mak-

sustataks ühel ja samal alusel. Olgu siinkohal tähendatud, et lähtepunktiks kõigi ettevõtete maksustamisel, kes ei kuulu juriidiliste isikute hulka, on ka seni olnud nende poolt sooritatud läbikäigud.

Nende ridade kirjutaja ei loe end olevat kutsutud tegema konkreetseid ettepanekuid uute maksuseaduste kohta, küll aga peab ta tarviliseks siinkohal naelutada kinni järgmise tösi- asja:

Aru saades keskmiste rahvakihtide — väikekodanluse ja väiketalupoegade — tasakaalustavast tähtsusest meie demokraatlikus riigis on Eestis aetud vastavat majanduspoliitikat, kuid kahjuks osalist, ühekülgselt. See keskkihtide toetamise poliitika on meil piirdunud ainult maaga, kus suurpõllupidamine likvideeriti ja selle asemele asutatud väike-põllupidajatele antakse iga- sugu riiklikku toetust ja soodustusi. Mis puutub

aga linnadesse ja alevitesse, siis ei ole seal asu- vate keskkihtide suhtes midagi sarnast märgata, vaid vastuoksa — siin soodustatakse imelisel vii- sil just suurkaubandust, suurtööstust ja ühis- tegelise sildi all tegutsevaid ettevõtteid, kes en- dile, välja arvatud üksikud erandid, on selga tõmmanud juriidilise isiku katemantli, et aga soojem oleks. N.-n. „puhaskasumaksuga“, mida samasuguse õigusega võib nimetada ka „puhas- kahjumaksuks“, on kesk- ja väikeettevõtjaskond seatud isegi halvemasse seisukorda kui töölised, kellele tegelikult on ikkagi kindlustatud teatud palga alammäär ja sellega ka elatismiinum.

Uue maksureformi puhul olgu meie mõõdu- andvate riigiasutuste tähelepanu juhitud sellele, et meie kesk- ja väikeettevõtjaskond, kes moodustab kandva rahva keskkihi linnades ja ale- veis, vajab senisest paremat kaitset.

O. L.

Koja Teataja kirjavahetus.

Millised käitised maal käivad tööstuslike käitiste tööaja seaduse alla.

Küsimus: Oman maal jahu- kui ka saeveski. Veskid käivad vee- ja aurujõul. Palun selgitada, kas käivad mu ettevõtted tööstuslike käitiste töö- aja seaduse alla?

R. S.

Vastus: Tööstuslike käitiste tööaja seaduse alla ei kuulu välispool linnade ja alevite admini- stratiivpiire asuvad väiketööstuslikud käitised, samuti ka nende käitiste vajaduseks et- tevõtavad ehitus- ja mullatööd, kuivõrra viima- seid ei teosta iseseisev tööstuslik käitis.

Väiketööstuslikeks käitisteks loetakse suur-

kesk- ja väiketööstuse seaduse („R. T.“ 1920. a. nr. 28) järgi ettevõtted, kus tööliste arv pole üle 5; ettevõtteis aga, kus tarvitusel on au- rukatlad ja masinad, mille käimapanemi- seks tarvitatakse looduse (vesi, gaas, elekter jne.) või looma jõudu, ei või tööliste arv olla üle 3.

Arvestades, et Teie kasutate nii jahu- kui ka saeveskis vee- ja aurujõudu, võib neis ettevõtteis töötada mitte üle 3 töölise. Töötab aga kummas- ki 4 töolist, siis ei ole need veskid seaduse järgi enam väiketööstuslikud käitised, vaid kesktööstu- sed ja käivad juba tööstuslike käitiste tööaja se- aduse alla.

P. H.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Uutele tollitariifidele üleminek tekitas kaupmeestele kahju.

Koda esitas märgukirja vabariigi valitsusele.

20. juulil s. a. kell 8 homm. pandi maksm- a uued tolli põhitariifid ja sellest momendist peale ei antud enam tollikorraldusest välja kaupu, mis juba küll endise tollitariifi alusel revideeritud ja mille pealt tollimaks määratud, kuid mis seisid veel tolliladudes. Kaupmehed, kes juba kauba- saatjate välisfirmade tratted olid aktsepteerinud,

ei saanud neid kaupu ka enam saatjaile tagasi saata, vaid olid sunnitud need välja ostma, olgugi et kalkulatsioonid näitasid, et neid kaupu tuleb realiseerida kahjudega, kuna paljudel konkurent- firmadel samad kaubad olid käes odavama tol- liga. See asjaolu tekitas mitmele kohalikule fir- male raskusi, kuna neil tuli kanda suuri kahjusid.

Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkauban- duse sektsioon oma täiskogu koosolekul kaalus seda küsimust ja jõudis otsusele, et suur osa kaup- mehi, kes uute tollitariifide maksmapanekul kan-

12. Aleksei Korotkov, Tallinn, Bekkeri teh. 7, toiduainetekauplus.
13. Eesti Laevade Lammutamise Selts „Metallum“ G. Kuhlmann & Ko, Tallinn, Merepuiestee 12; usaldusühing, täisosanik Georg Kuhlmann, osakapital Kr. 10.000.—
14. Kalatööstus Velly Kuhlmann, Paldiski, Nikolai 19, prokurist Aleksander Emil Kuhlmann.
15. Aleksander Kutsar, Tallinn, S. Pärnu mnt. 48, puuhoov.
16. Saapa- ja pudukauplus „Modern“ Arnold Körvne, Haapsalu, Karja 27.
17. Leivatööstus „Küla“ Ann Kruming, Tallinn, V. Balti teh. 70, prokurist Johannes Karlson.
18. Alma Künnapuu, Tallinn, V. Juhkentali 29, toiduainetekauplus.
19. Hildegard Leetberg, Tallinn, Rohu 24, toiduainetekauplus.
20. Paul Mihkels, S. Tartu mnt. 48, segakauplus.
21. „Mironia“ Nottbeck ja Safronov, Tallinn, Bekkeri teh. 57, vorsti- ja pasteeditööstus; täisühing, täisosanikud Vjatšeslav Nottbeck ja Peeter Safronov, osakapital Kr. 1.200.—
22. Fritz Muelhaupt ja Ko, Tallinn, Müüriivahe 31—4, arsti- ja kirurgiatarvete müük (agentuur-kontor); täisühing, täisosanikud Fritz Muelhaupt ja Edvin Busch, osakapital Kr. 2.000.—. Prokurist Karl Busch.
23. Johannes Pajus, Tallinn, Veerenni 23, toiduainetekauplus.
24. August Peedrik, Pärnu, Riia 115, toiduainetekauplus.
25. Riidekauplus Adolf Pent, Paide, Turuplats 10.
26. Martha Porisammul, Tallinn, Koidu 24, toiduainete- ja piimakauplus.
27. Aleksander Pruul, Nõmme, Tornii 1, lihakauplus.
28. Helma Reinhold, Pärnu, Jäneselja 13, pesuõmblemise töökoda.
29. Oskar Rosenberg, Tallinn, V. Ameerika 38, toiduainetekauplus.
30. Kustav Sander, Tallinn, Kaasani 5, toiduainetekauplus.
31. Aleksander Sigus, Nõmme, Kaevu 7, toiduainetekauplus.
32. Gustav Toim, Narva, Uusliini 117, vürtsipood.
33. Kaubandus- ja tööstuskontor „Verben“ Liisa Verzinsky, Tallinn, Vene tän. 11—4, koloniaalkaubad; prokurist Nikolai Verzinsky.
34. Oskar Villemson — „Kuursaal“, Kuresaare.

Registreeritud muudatused:

1. Vilhelmine Alver jätkab äritegevust (toiduainetekauplus) Tallinnas, V. Kalamaja 10.
2. Rudolf Anderson likvideeris Paldiskis, Peetri 23, asunud kalatööstuse seda üle viies Tallinna, Kotsebue 3.
3. Tehnikabüroo G. Berg ja Ko, Tallinn, Estonia p. 25, täisosanikuks juure tulnud Ernst Berg, firma nimetus muudetud järgmiselt: „Tehnikabüroo Berg ja Ko“. Eelpoolnimetatud Ernst Berg lahkunud ühingu, jäävad Gustav Mühlbach ja Elsa Paulberg.
4. Kaubanduskontor „Etna V. A. Belugin“ üle viidud Laiale tän. 34—1 (varem Pikk 66), Tallinn.
5. A.-s. Foresti juhatus asub Tallinnas, S. Karja 7—2 (varem Merepuiestee 17).
6. Hollandi Seemnekauplus J. Sori, Tallinn, Valli t. 8, osakonnad Tartus, Viljandis ja Kuresaares likvideeritud; avanud Tallinnas, Vene turg 9, abikaupluse ühes majatarvete müügiga.
7. Friedrich Holtfreter üle viinud kaubanduskontori Riia tänavalt 4 Aia tän. 26, Tartus.
8. Hendrik Jõgeva, Võru, Tartu t. 15, nahakauplus, moodustatud konkursivalitsus, asukohaga Tartu, Suurturg 3, konkursivalitsusse kuuluvad v. adv. Nikolai Rõuk, v. adv. Jüri Sassian ja v. adv. Friedrich Hirschfeldt.
9. Hans Kerde üle viinud raamatu- ja kirjutusmaterjalikaupluse Riia tänavalt 61 samale tänavale 77, Tartus.
10. Karl Keil üle viinud äri (väikekauplus) Tsooru vallast Vana-Roosa valda, Võru mk.
11. Daniel Konsap üle viinud toiduainetekaupluse Meltsiveski tänavalt 44 Peetri tän. 26, Tartus.
12. Marta Kübarsepp üle viinud pudu- ja kirjutusmaterjalikaupluse Toom-Kuninga t. 28 S. Pärnu mnt. 73-b, Tallinnas.
13. Puutööstuse a.-s. Markel M. Makarov, juhatus asub Tallinnas, S. Karja t. 7—2 (varem Merepuiestee 17).
14. Laki- ja keemiavabrik „Mars“ J. Tšernov & Ko, Tallinn, Uus tän. 22, Albert Org'i prokuura kustunud.
15. Marie Miira üle viinud toiduainetekaupluse V. Kalamaja tänavalt 10 samale tänavale 7-a, Tallinnas.

16. O.ü. Pikker, Tallinn, V. Posti t. 5—6, juhatusse valitud Alide Kalberg, Vera Vöhrmann-Hill, Arnold Kalberg.
17. Edward T. Robertson & Son, puuvilla kontroll, firma asub Tallinnas, Ahju tän. 12—3 (varem Jaani t. 6—12).
18. Helene Rosenberg üle viinud äri (kirjutusmaterjaali-ladu) Tallinnas Rataskaevu tänavalt 4 samale t. 20; ühtlasi avanud Tallinnas Kullasepa t. 13 paberi- ja kirjutusmaterjaalikaupluse.
19. Pauline Rosenberg üle viinud toiduainetekaupluse Veizenbergi tänavalt 27 samale t. 20, Tallinnas.
20. Vennad J. & A. Schulkleper, Tallinn, V. Karja t. 3, valmisriieteäri ajutiselt lõpetatud.
21. O.Ü. Suurejõe Puupapi Tehased, juhatus asub Tallinnas, S. Karja t. 7—2 (varem Merepuiestee 17).
22. Tallinna Eesti Kirjastus-ühisus, Tallinn, Pikk t. 2, juhatusse valitud Bernhard Mäns ja prokuura antud Felix Greenbergile.
23. Aleksander Tamm, Tartu, Kastani t. 15, ehitustööd, maksujõuetuks tunnustatud, vann. hooldajaks on vann. adv. Herbert Larsen, Tartus, Lai t. 17.
24. A.-S. Tartu Pärmivabrik, Tartu, Pikk tän. 58, põhikapital vähendatud Kr. 400.000.—lt Kr. 320.000.—le.
25. Heinrich Thiessen, agentuur ja komisjon, firma asub Tallinnas, Ahju tän. 13—3 (varem Jaani t. 6—12).
26. Nahatööstuse A.-S. „Union“, Tallinn, Maakri tän. 19/21, Aleksander Palis'e prokuura kustunud.
2. Betty Besprosvanie, Tallinn, Vana Posti t. 3, koetud asjade kauplus.
3. Samuel Besprosvanie, Tallinn, S. Karja t. 12, segakauplus.
4. August Danilov, Keila v., pagariäri.
5. Alfred Hergauk, Tallinn, Uus-Maailma tän. 5, lihakauplus.
6. Jakob Hirsch, Tallinn, Koidu tän. 94, toiduainete- ja piimakauplus.
7. Mag. Harald Jauker, Jõgeva alev, rohu- ja värvikauplus.
8. Vilhelm Johanson, Tallinn, Köhleri t. 20—4, agentuur.
9. Fridolf-August Jürgenson, Tallinn, Ööpiku t. 15, toiduainetekauplus.
10. Karl Kelt, Haapsalu, Metsa 35, jalgrataste parandus ja üürimine.
11. Gustav Kesklä, Tallinn, Kaasani 5, toiduainetekauplus.
12. Kopli vorsti- ja pasteeditööstus „Mironia“ V. Nottbeck, Tallinn, Bekkeri teh. 57.
13. Elmar Martens, Tallinn, V. Viru tän. 9—2, agentuur (vanade filmide üürimine).
14. Liisa Metstak, Tallinn, Gonsiori t. 25, toiduainetekauplus.
15. Viido Nagland, Nõmme, Valdeki t. 58, toiduainetekauplus.
16. Jakob Onni, Tartu, Promenadi tän. 8, pruugitud mööbli äri.
17. Aleksander Porn, Pärnu, Riia t. 115, toiduainetekauplus.
18. Alice Seeberg, Tallinn, S. Tartu mnt. 6, moeäri.
19. Tehn. Büroo Standard Electric ins. A. E. Reinke, Tallinn, Vene tän. 11-a.
20. Hilda Talpsepp, Nõmme, Tornu tän. 1, lihakauplus.
21. George E. Tennyson, Tallinn, Toompuiatee 10, kaubanduskontor, esindused.
22. Leena Vikat, Tallinn, Rohu tän. 24, toiduainetekauplus.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Nikolai Babanov, Nõmme, Haava t. 17, koloniaalkauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Jürisson, Voldemar Otto p. ja tema abikaasa Marta Jüri t	20. V 31.	Nr. 49 26. VI 31.	Nõmme, Raudtee t. 115-3.
Vähter, Jakob ja tema abikaasa Anna-Marie sünd. Tamberg	5. VI 31.	„	Loksal.
Armolik, Valter Augusti p. ja tema abikaasa Benita sünd. Peterson	„	„	Tallinn, Sõja 31-13.
Blumfeldt, Aleksander Jakobi p. ja tema abikaasa Aline Hansu t., sünd. Miklii	12. VI 31.	„	Läänem., Palivere v.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
S ü l l a, Jüri Tõnise p. ja G o l d i n g, Marie Tõnise t.	15. V 31.	Nr. 49 26. VI 31.	
M õ t t u s, Meeme-Rahuleid ja tema abikaasa Hilda	11. III 31.	"	Võru, Jüri t. 5-b.
G e r n, Ferdinand Daaveti p. ja tema abikaasa			
Minna-Rosalie Jaani t.	25. IV 31.	"	Tartu, Kastani t. 31.
K a a s i k, Tõnis Tõnise p. ja tema abikaasa Melanie			
Jaagu t., sünd. Järv	14. IV 31.	"	
V o l l, Johann ja tema abikaasa Marta, sünd.		"	
Stieimann	"	"	
S i m s o n, Karl Karli p. ja tema abikaasa Aliide			
Juhani t., sünd. Poot	13. III 31.	"	Pärnum, Tahkuranna.
O j a, Johan Jaani p. ja Mikado, Ellinor Johani t.	15. XI 31.	"	Viljandi vald, Sillaotsa t.
I l d, Adrian Hendriku p. ja tema abikaasa Anna			
Mihkli t., sünd. Annusver	15. V 31.	"	Pärnu, Martna t. 6.
M ü h l e n, Arnold Jamesi p. ja tema abikaasa			
Helene Jakobi t., sünd. Niggol	14. IV 31.	"	Pornuse vald, Pornuse as.
A u l e, Frits Tõnise p. ja tema abikaasa Marie			
Jüri t., sünd. Ramjalg	"	"	
N i s a m e d t i n o f f, Ümmer Hisjami p. ja neiu		Nr. 50	1) Narva, Kiriku t. 19.
Saatjat-Benju Ismaili t. Devlätšin	18. IV 31.	30. VII 31.	2) " V. Aguli 11-4.
T e p p i c h, Karl Karli p. ja tema abikaasa Alma			
Jaani t., sünd. Kurvits.	8. V 31.	"	Vaivara v, U. Sõlke k.
R o c k s, August Jaani p. ja tema abikaasa Rosalie-			
Marie	6. V 31.	"	Narva, Lembitu 20.
S i l m, Ruben Karli p. ja tema abikaasa Julie		Nr. 51	" Tallinna m. 22.
Jaani t.	21. V 31.	3. VII 31.	
N u r k, Jaan Marteni p. ja tema abikaasa Salme			
Augusti t., sünd. Krikmann	11. IV 31.	"	Rakvere, Vaksali t. 27.
M a r k u s, Karl ja tema abikaasa Pauline-Elisa-			
beth, sünd. Uustal	20. III 31.	"	Järvam., Mäo v.
L u r i c h, Mihkel Peetri p. ja tema abikaasa Anna		Nr. 52	Läänem., Mätrjam. v.
Reinu t., sünd. Reinberg	5. VI 31.	7. VII 31.	
S k l a v e, Richard Vaabu p. ja tema abikaasa			
Marta Kustase t., sünd. Mühlstein	"	"	Tallinn, Dunkri t. 9.
T ä n a v a s, Anton Gustavi p. ja tema abikaasa			
Tiina Jüri t., sünd. Saalman	12. VI 31.	"	" Herne t. 4.
L i n h o l m, Aleksander Gustavi p. ja tema abikaasa			
Kristine Madise t., sünd. Lillevors	5. VI 31.	"	Pranglisaar.
S u u r p e r e, Oskar Jakobi p. ja Puss, Ksenja .	12. VI 31.	"	1) Kuresaar, Kures. loss. 2) Lämmade v. Himmiste küla.
K e h v i g (Kefig), Jüri ja tema abikaasa Kristine		"	Ingliste v., Sonni k.
Suurtee, Konstantin Aleksei p. ja Värkel,			
Sofia Stepani t.	5. VI 31.	"	Saarem., Uuemõisa v.
H o l l m a n n, Valter-Friedrich Friedrichi p. ja			
tema abikaasa Luise-Stepanie Karli t., sünd.			
Laakmann	21. V 31.	"	Tartu, Lodja t. 4.
T e d e r, Reinhold Ferdinandi p. ja tema abikaasa			
Helmi Hansu t., sünd. Karakoff	8. V 31.	"	Pilkuse v., Tseema t.
R e i s p a s, Aleksander Hansu p. ja tema abikaasa			
Adele Kristjani t., sünd. Pütsep	5. V 31.	"	Tartu, Aleksandri t. 84.
V i l l e m s o n, Friedrich Villemi p. ja tema abi-			
kaasa Alma Joosepi t.	27. III 31.	"	Tartum., Pala v.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Maksuseaduste muutmise küsimus Kaubandus-tööstuskojas arutusel.

14. skp. pidas Koja suurkaubanduse sektsioon oma täiskogu koosolekul, kus muuseas seisis päevakorras ka maksuseaduste muutmise küsimus. Äriingonnad leiavad, et praegu maksavad maksustamise seadused võimaldavad sageli ebahühtlast maksustamist, nii et tihti ühesuguselt tegutsevad äriettevõtted maksavad igauks isesugust maksu, mis tekitab maksnike hulgas meelekibedust.

Sektsiooni täiskogu otsustas sektsiooni büroole ülesandeks teha koos teiste Koja sektsioonidega küsimust lähemalt kaaluda ja lähemaks täiskogu koosolekuks esineda kavadega praeguste maksuseaduste muutmise kohta.

Konkursi ärahoiu kokkuleppe seaduse eelnõu.

Suurkaubandus pooldab selle maksmapanekut.

Juba mõni aeg tagasi töötati majandusministriumis välja seaduseelnõu konkursi ärahoiu kokkuleppe kohta, ja saadeti Kojale arvamise avaldamiseks.

Koja nõunik Berendsen refereeris pikemalt seaduseelnõu suurkaubanduse sektsiooni täiskogu koosolekul. Seadus näeb ette, et raskusse sattunud äriettevõtte kreditoride enamus võib omavahel kokku leppida, et äri mitte saata konkursi alla. Sektsiooni täiskogu leidis seaduseelnõu üldjoontes olevat vastuvõetava. Mõningaid parandusi, mis sektsiooni poolt tunnustati tarvilisteks, mõeldakse teha siis, kui seaduseelnõu tuleb üksikasjalisele läbivaatamisele.

Suurkaubanduse sektsiooni täiskogu koosolekul tuli kõne alla ka haiguskindlustuse seaduse eelnõu, mille kohta nõunik R. Berendsen andis koosolekul seletusi. Koja juhatus on selle seaduse kohta avaldanud oma seisukohad haridus- ja sotsiaalministeeriumile. Sektsiooni täiskogu pooldab täieliselt neid seisukohti ja leiab samuti, et seaduseelnõu praegusel kujul on vastuvõetav.

Raamatupidajate ja Kontori-ametnike Ühing tegevusse astunud.

Läinud aasta lõpul tekkis Tallinnas Raamatupidajate ja Kontoriametnike Ühing, kelle eesmärgiks oma liikmete kultuurilise tasapinna tõstmine ja majandusliku seisukorra eest hoolitsemine.

Pärast ühingu tekkimist hakkas levima kuul-

dusi, nagu oleks mainitud organisatsioon mingisugune pahempoolsete kalduvustega ametühing. Ühing on nüüd nende eksiarmistete kõrvaldamiseks kojale teatanud, et ühingu liikmete pere koosneb kodanliku maailmavaate pooldajast ja et ühingul pole midagi ühist ametühingutega.

Soovitakse äriühendust meie eksportfirmadega.

Firma Manuel Nunes, Inhambane'is, Portugali Ida-Aafrikas, soovib äriühendusse astuda meie tööstuste või kaubandusettevõtete, kes tegelevad eksportkaubandusega, ja palub saata tema firmale igasuguste eksporteeritavate kaupade hinnakirju ja katalooge.

Laevnikud ei lepi tegevusarvande vormi kavaga.

Laenufondi seaduse § 11-s on ette nähtud laenusaaajate tegevusest aru andmine, kava kohaselt, mis laenufondi komitee poolt on välja töötatud. Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektsiooni poolt vaadati läbi aruande vormi kava ja leiti see komitee poolt väljatöötatud kujul olevat vastuvõtmatu kui liig keeruline, mis laenusaaajalt nõuaks rohkesti otstarbetut tööd. Aruande koostamisel tuleks laenusaaajal teha hulk uut tehnilist tööd, mille kohta andmeid leidub juba ärilises raamatupidamises. Kava lihtsustamiseks on Koja sektsioon asunud uue kava väljatöötamisele.

Leedu:

Ameerika leedulasil Kaunasel informatsioonibüroo.

Omavalitsenud vene surve eest rändas palju leedulasi Ameerikasse. Praegu loetakse leedulaste arvu, kes juba pikemat aega ühendriikides on elanud, umbes ühele miljonile, seega peaaegu kolmandikule leedu rahvast. Kuna iga-aastasil ekskursioonel osa ekskursante jääb kodumaale ja enam ühendriikidesse ei sõida tagasi, tekkis tarvidus objektiivse majandusliku nõuande asutuse järele, kus Ameerika leedulased võivad ammutada vajalist informatsiooni. Selle vajaduse rahuldamiseks on „Majandusteaduslik selts“ rahaministeeriumi toetusel kutsunud ellu informatsioonibüroo teadete andmiseks Ameerika leedulastele, kelle praktiline ülesanne on anda nõu ning juhatus ja pakkuda vahetalitust kapitalide investeerimise küsimustes. Ellukutsumisest saadik (mais 1931. a.) on büroo juba 150 ülesannet lahendanud, millest 50 käis mõisate, 10 mõisapidajate, 40 majade, 15 ehituskruuntide ja 20 kaubandus-tööstuslike ettevõtete omandamise kohta. Kümme ülesannet on käinud muude kapitalide mahutamise kohta.

Poola:

Lodzi tekstiilsaaduste väljaveo kasv.

K. a. juunis veeti Lodzist 429,510 kg tekstiilkau-
pa 4.375.611 sl., juulis — 578.701 kg 5.166.021 sl.
väärtuses välja. Nagu sellest näha, kasvas eks-
port juulis tunduvalt. Üksikute riikide järgi siir-
dus väljavedu: Inglismaale 2.271.151 sl., Kau-

gesse Itta 1.766.390, Rumeeniasse 919.800 sl.,
Põhja-riikidesse 348.707 sl., Lähedasse Itta 306.101
sl., Austriasse, Ungarisse ja Lõuna-Slaaviasse
303.707 sl., Aafrikasse 168.841 sl., Balti riikidesse
161.607 sl., Ameerikasse 140.085 sl., Saksamaale
42.767 sl., lõpuks muusse riikidesse 64.208 sl. väärtu-
suses. Nagu sellest näha, kasvas Poola tekstiil-
saaduste väljavedu Inglismaale ja Kaugesse Itta.

Kirjandus.

Kreeditoride nõuete rahuldamine meil eri-
ning üldkonkursis, kirjutanud Valter Nõges, Eesti
Ühistegelise Liidu kirjastus Tallinnas, 1931. a.,
29 lhk.

Praegu, raske majandusliku surutuse aja-
järgul, millal igasuguste ettevõtete raskustesse
sattumine on saanud väga sagedaseks nähtuseks,
omab kreditoride nõuete rahuldamise küsimus
erilise tähtsuse. Meil praegu maksvais selle koh-
ta käivais seadustes on aluseks võetud põhimõte,
et kreditoride rahuldamine sünnib teatavas jär-
jekorras, kusjuures nõudmised, mis on erilises
lähedases vahekorras võlgniku realiseeritud var-
andusega, rahuldatakse eesõigustatud korras,
nagu mitmesugused maasunnised (pozemeljnõje
povinnosti), tasu konkursis tegutsenud isikuile,
siis kas hüpoteegi või käsipandi või peanguõigu-
sega (pravo uderžaanija) kindlustatud võlad ja
muud erilised nõuded, näiteks tööpalk jne. Autor
on seadnud endale ülesandeks selgitada kõnesole-
vas töös küsimusi, missuguses järjekorras ja kui

suurel määral rahuldatakse kreditorid, arvesta-
des nende nõudmiste erinevusi. Brošüüri esime-
ses osas käsitab autor erikonkursi küsimust nii
kinnis- kui ka vallasvara kohta, teises osas on
kõne all üldkonkurss, milles käsitatakse maksu-
jõuetuse küsimust üldse ja edasi — üldkonkursi-
protsessi käiku. Erikreditoride, samuti ka üld-
konkursi kreditoride rahuldamisele üldkonkursi
puhul on pühendatud eripeatükid.

Brošüüri lõpposas on selgitatud ka hüpote-
kaarsete ja eesõigustatud nõuete küsimust lae-
vade vastu ja lisana toodud tabel kreditoride
nõuete rahuldamise korra kohta Eestis, kus on
ära näidatud vastavad seaduste paragraafid.

Brošüür on koostatud ülevaatlikult ja uued
oskussõnad varustatud sulgudes venekeelsete sel-
gitustega.

Kõigile, kel on tegemist konkursi küsimuste-
ga, võib brošüüri soojalt soovitada.

A.

Tolliteateid.

Tollikomitee otsusi mõnede kaupade tollimise
kohta.

1. Avaldatakse teadmiseks tollikomitee ot-
sused.

Tollikomitee tunnistas:

1. A. Sisseveotariifis.

Sulepühkijad, mis valmistatud umbes
3×6 cm. suurustest pikergustest seemisnahast
tükkidest, ühest äärest kokku löödud, t. t. § 57
p. 5 alla kuuluvaks kui lihtsad nahkasjad (t.-k.
otsus nr. 5035 — 4. 9. 31. a.).

Jalanõude ja kandeasjade lukk,
mis koosneb kahest riidest paelast, mille vahele
kinnitatud vasest osad, millised määratud paelte
ühendamiseks ja eraldamiseks, t. t. § 149 p. 2-a
alla kuuluvaks, kui vasest teosed, eraldi nimeta-
mata, s. o. vasest osad tunnustati peamaterjaa-
liks (T.-k. otsus nr. 5038 — 4. 9. 31. a.).

Rauast lokitangid, t. t. § 153 p. 1.

alla kuuluvaks kui rauast teosed eraldi nimeta-
mata, töödeldud (T.-k. otsus nr. 4975 — 28. 8.
1931. a.).

Metallist maniküürkäärid, t. t.
§ 158 p. 1. alla kuuluvaks kui lihtne noakaup
(T. K. otsus nr. 4975 28. 8. 31. a.).

Elekterhõõglambid, mis pakitud ha-
rilikku konfereeritud pabrisse ja see ühes lam-
biga omakord pappkarpi, t. t. § 169 p. 9 alla kuu-
luvaks ühes paberi ja pappkarbiga kui lähema
ümbrikuga (T. k. otsus nr. 5012 — 28. 8. 31. a.).

Perforeeritud ja liimiga kaetud
paber postkaartide valmistamiseks, t. t. § 177
p. 2-h alla kuuluvaks kui liimiga kaetud paber
(T.-k. otsus nr. 5021 — 4. 9. 31. a.).

Kookoset matid ja põrandariid-
ed t. t. § 64 p. 1. alla kuuluvaks kui lõhestamata
materjalist põrandariidid ja matid (mitte aga
§ 192 p. 1. alla kuuluvaks) (T. K. otsus nr. 5067
— 11, 9. 31. a.).

Vasest, hõbetatud rõhknööbid, t. t. § 212 p. 2 alla kuuluvaks kui metallist rõhknööbid, olgugi hõbetatud (T.-k. otsus nr. 5057 — 11. IX 31. a.)

Metallist juukseklambrid tselluloidkattega, t. t. § 215 p. 2 alla kuuluvaks kui lihtne pudukaup (juukseklambrid, mitte juuksenõelad) (T.-k. otsus nr. 5070 — 11. 9. 31. a.)

Valge ja värviline kirjutuskriit pulgakeste näol, t. t. § 216 p. 1. alla kuuluvaks (T.-k. otsus nr. 5030 — 4. 9. 31. a.).

2. Avaldatakse teadmiseks, et tollikomitee ühines alljärgneva tööstusinspektori seletusega:

Tallinna peatolliameti järeleparimisele 25. augustist k. a. nr. 7536 tollipõhitariifide 2. osa A jao § 12 ja märkuse seletamise või tema käsitamise kohta juhtnööride andmise asjas, teatan, et: sorteerimata kaltsude all tuleb mõista ja arvestada ainult kaltsude materjaali või teiste sõnadega ainet, millest kude on valmistatud, nii on villased, puuvillased, linased ja siidkaltsud, kui nad on segamini pakitud või kogutud, „sorteerimata kaltsud“. Kui nad aga on pakitud iga sort aine või materjaali järgi, näit.: villased kaltsud eri pakki, puuvillased eri pakki jne., siis on nad „sorteeritud kaltsud“.

Viimasest tuleb aga erand teha villaste ja poolvillaste kaltsude suhtes: neid tuleb lubada pakkida ka ühte pakki, sest nad mõlemad lähevad peamiselt kunst- või regeneeritud villa valmistamiseks; samuti tuleb lubada linaseid ja kanepi kaitse pakkida ühte pakki, sest neid mõlemaid tarvitatakse kõrgevaärtuslike paberite (näiteks raha- ja aktipaber) valmistamiseks.

Silmkoetud kaltsude suhtes ei ole vaja erandit teha, vaid nende juures tuleb ikka arvestada ainet või materjaali.

Ülalkirjeldatud alustel sorteeritud (pakitud) kaltsud on tollipõhitariifide kohaselt tollivabad.

Ülalpooltähendatud § 12 märkuse järgi tuleb majandusministeeriumi tunnistust nõuda ainult siis, kui välja veetakse kaltsuprügi (sorteerimisel järele jäänud tükid mitmesuguseist aineist või materjaalidest — linased, puuvillased, villased jne.), sest see „schrents“ koosneb iga sorti kaltsudest ja võidakse nimetada „sorteerimata kaltsudeks“, kui aga välja veetakse ainult ketramisjäänuseid, siis on viimased tollivabad, on aga ketramisjäänused segatud kaltsude sorteerimise jäänustega, siis on nad „schrents“ ja kuuluvad § 12 märkuse alla. (t.-k. otsus nr. 5019 — 4. 9. 1931. a.).

Toiduainete turg.

London.

26. IX Nisu, kaal — 496 Ingl. n ^l .	£	28 6
Northern Manitoba	”	23/—
Hard Winter	”	22/9
Rosario Santa	”	20/—
” Jahu, kaal — 280 Ingl. naela.	”	16/9
Manitoba	”	18/6
Austraalia	”	18/3
Kansas	”	38/—
” Odrad, Kanada nr. 3, kaal —	”	14,9
370 Ingl. naela	”	
California, kaal — 420 Ingl.	”	
naela	”	
” Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela	”	
La Plata	”	
Canada nr. 2	”	
19. IX. Linad, cif.		
Riga Livonian Z. K.	”	32.0—33.0
Pärnu H. D.	”	28.0—29.0
Slanetz U/A Medium	”	38.0—39.0
” Bacon, kaal 112 Ingl. naela		
Iiri	sh	60.—80.—
Daani	”	62.—
Hollandi	”	52.—55.—
” Munad, kaal — 120 Ingl. naela		
Inglise	”	11.9—16 6
Daani	”	12.3—13.6
26. IX. Või.		
Daani	”	128.—130.—
Läti	”	102.—104.—
Leedu	”	100.—105.—
Eesti	”	104.—106.—
Siberi	”	90.— 92.—
Uus Merimaa	”	112.—113.—

Hamburg.

26. IX. Nisu.		
Sisemaa, tonni eest	Rmk.	11.40—11.50
Manitoba, cif 100 kg. eest term.	fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest	”	—
” Rukis.		
Sisemaa, tonni eest loco	Rmk.	10.10—10.20
” Kaerad.		
Sisemaa, tonni eest	”	7.80—7.90
” Odrad, suve.		
Sisemaa, tonni eest	”	8.20—8.70
” Odrad, talve.		
Sisemaa, tonni eest	”	8.10—8.20
” Suhkur.		
Hollandi, laadimisel	£	7/9
C. S. R. — do —	”	7/9
Poola — do —	”	6/10 ¹ / ₂
Java, valge	”	—
” Riis, Burmah II, 50 kg. eest	”	10/9
” Rasv.		
American Purelard	\$	21 ¹ / ₂
Steamlard	”	20 ¹ / ₂
Berliin.		
” Või.		
Sisemaa või I sort	Rmk.	126.—
” ” II ”	”	113.—
” ” III ”	”	—
Eesti	”	—
Läti, punane	”	—
” must	”	—
Soome	”	—
Siberi	”	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	14. IX	15. IX	16. IX	17. IX	18. IX	19. IX	22. IX	23. IX	24. IX	25. IX	26. IX
Frank . . .	123.97	123.97	123.97	123.97	123.97	123.97	105.25	104.50	98.50	91.—	96.25
Dollar . . .	4.8606	4.8607	4.8601	4.8597	4.8594	4.8590	4.15	4.13	3.90	3.5750	3.79
Rootsi kroon	18.16	18.16	18.16	18.16 ^{1/8}	18.158	18.16		16.75	15.12	13.75	14.62
Daani kroon	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{1/4}	18.183	18.18 ^{3/4}		17.75	17.75	16.75	17.75
Norra kroon	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{1/4}	18.18 ^{3/8}	17.25	17.12	16.87	16.50	17.—
Saksa mark .	20.65	20.65	20.64	20.60	20.56	20.52	17.75	18.25	17.25	15.625	16.—
Soome mark	193.10	193.10	192.12	193.12	193.10	193.10	175.—	175.—	175.—	170.—	
Floriin . . .	12.0443	12.0456	12.0450	12.0406	12.0406	12.0387	10.25	10.12	9.71	8.87	9.50
Liira . . .	92.91	92.90	92.91	92.90	92.90	92.89	85.—	81.75	76.—	69.75	74.—
Helveetsia fr.	24.91 ^{7/8}	24.91	24.90 ^{1/4}	24.89 ^{3/8}	24.88	24.87 ^{1/4}	21.37	21.12	19.87	18.25	19.37
Tšehhosl. kr.	164.05	164.10	164.12	164.2	164.07	164.07	133.50	154.—		115.—	
Belgia frank	34.94 ^{3/4}	34.95 ^{1/4}	34.95 ^{1/4}	34.94 ^{1/4}	34.855	34.83 ^{7/8}	30.—	29.87	28.25	26.—	27.25
Sillingid . .	34.60	34.60	34.60	34.58	34.58	34.58	31.00	31.50	43.25	30.—	
Pengo . . .	27.79	27.79	27.79	27.79	27.79	27.80		25.—			
Latt	25.22	25.22	25.22	25.22	25.20	25.22					
Litt	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75					
Tšerv. . . .	9.443	9.44 ^{3/8}	9.44 ^{3/8}	9.44 ^{3/8}	9.44 ^{3/8}	9.44 ^{3/8}					
Eesti kroon .	18.23	18.22	18.22	18.22	18.22	18.22					
Höbe p/unts	13	13	13	12 ^{7/8}		12 ^{15/16}					
Plaat. p/unts						130.—					
Kuld p/unts .								100./—			

	B E R L I N										
	14. IX	15. IX	16. IX	17. IX	18. IX	21. IX	22. IX	23. IX	24. IX	25. IX	26. IX
Naelsterling .	20.479	20.479	20.479	20.479	20.478	19.25	18.—	17.60	16.70	15.25	16.—
Frank	16.6750	16.52	16.52	16.52	16.52	16.53	16.54	16.60	16.60	16.65	16.65
Dollar . . .	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213
Rootsi kroon	112.73	112.73	112.74	112.74	112.73	112.70	112.40	112.10	111.10	111.10	112.—
Daani kroon	112.65	112.65	112.65	112.65	112.62	112.58	112.25	112.—	100.—	95.—	92.—
Norra kroon	112.62	112.62	112.62	112.62	112.59	112.50	112.25	112.—	100.—	100.—	95.—
Soome mark	10.60	10.604	10.602	10.602	10.602	10.61	10.61	10.60	10.60	10.60	10.60
Floriin . . .	170.05	170.05	170.05	170.05	170.05	170.06	170.05	170.15	170.25	170.20	170.10
Liira	22.05	22.05	22.05	22.05	22.05	22.05	22.05	22.05	21.60	21.70	21.80
Helveetsia fr.	82.16	82.17	82.20	82.23	82.24	82.40	82.30	82.20	82.25	82.25	82.25
Belgia frank	58.61	58.60	58.59	58.62	58.67	58.67	58.70	58.79	58.69	58.69	58.69

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg. eest ühes valge puuvillase kotiga.

Pütülijahu:

Rukkipütü patent (à 50 kg.)	100 kg. 31.50
„ harilik	„ 28.50
„ № 3	„ 27.50
„	„ 40.20
„Eesti Parem“ saiajahu (à 50 kg.)	„ 38.00
„Kalev“	„ 37.00
„Taara“	„ 31.00
„Kungla“	„ 25.00
„Sampo“	„ 45.00
Manna	„ 41.50
Granular	„

Kroonid:

Kroonid.

Granular poolsõre saiajahu (à 50 kg.) 100 kg. 43.00
 „ sõre „ „ 45.00

Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg. 46.00—48.00
 „ sõre, Ameerika ja Inglise „ 46.00—48.00

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
 Jahu: rukki „ 16.20—17.00
 rukkipütü „ 27.50—31.50
 nisu, pehme --
 sõre „ 25.00—45.00

		Kroonid.			Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.	100 kg.				
Jahu: rukki	"	16.00—17.00	Kivistüsi, sepa	1000 kg.	30.00—31.00
" " püül	"	26.20—27.00	Koks, kütte	"	43.00—43.50
" nisu, pehme — sõre	"	23.60—46.60	Kütteturvas (Riigi turbatööst.)	"	10.00
Nisu, Eesti	"	—	Põlevkivi, I sort A fr. Kohtla j.	"	6.10
" külvi, suvi „Rubin“	"	—	" I B	"	5.50
Rukis, Eesti 118" holl. k. riigihind	"	15.00	" II "	"	4.50
Kaerad, toidu, Eesti	"	—	" III "	"	2.50
" " Vene	10.00—10.50		" asfalt, mastiks, netto . 100 kg.		6.00
Odrad, õlle, Poola	"	—	" fenolaat, netto	"	8.50
" toidu, Eesti	"	—	Karbolineum A & B	"	15.00
Herned, valged, Vene	"	—	" C, netto	"	13.50
" " Hollandi	"	—	" D, netto	"	12.00
Ristikhein, punane, Siberi, külvi	"	—	Estobituumen-pigi D & E, netto	"	9.50
Riis, Burma II	"	30.00—31.00	" A, B ja C tünnides, brutto	"	9.50
Kartulid, eksport	"	—	" tooresõli, netto	"	6.00
Kartulitärklis „Supérieur“	"	28.00	" raskeõli A. B. C.	"	9.00
Siirup, kartuli, 420/0	"	32.00	" mootornafta	"	9.00
Glükoos	"	25.00	Imbutusõli A, netto, vaatides	"	9.00
Või, eksport, I sort	1 kg.	1.65—1.70	" B "	"	8.25
Margariin, välismaa	"	—	" C "	"	7.50
" " kodumaa	"	0.87—1.00	Katuselakk, franko jaam, brutto	"	10.00
Kaseiin, Eesti	100 kg.	—	Rualakk, vaatides	"	22.00
Juust „Schveitsi“, kodumaa	1 kg.	1.80—1.90	Fenolaat, vaatides, netto	"	8.50
Munad, eksport, Is. (kast 360 tk.) kast	23.40—26.10		Viljapuu-karbolikum, netto	ltr.	0.25
Kakao, Hollandi	1 kg.	1.25—1.70	Raud, sordi	100 kg.	10.00—12.00
" " Inglise	"	1.20—1.45	" vits	"	15.20
Kohv, Rio, Santos jne.	"	2.30—2.50	" plekk	"	13.50—24.00
" " Kesk-Ameerika sordid	"	3.10—4.80	" plekk, tsingitud	"	32.00—35.50
Tee, laht., Orange Pekoe, Tseilon	"	5.00—5.50	" talad	"	11.00—11.50
" " Orange Pekoe, Java	"	3.80—5.00	Teras, Inglise	"	70.00—100.00
" " Moning, Hiina	"	4.00—4.70	" " Saksa	"	70.00—100.00
Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg.	25.50—26.00	" vedru	"	20.00—22.00
" " " Tšehhoslov.	"	—	Inglüstina	"	300.—
" " " Poola	"	25.50—26.00	Seatina	"	45.00—48.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	"	—	Vaskplekk, punane	"	160.00—200.00
" " " jaam Irboska ja Narva	"	3.40	" " valge	"	150.00—180.00
" " " Saksa	"	3.40	Tsinkplekk	"	70.00—75.00
" " " Poola	"	3.40	Masinaõli	"	26.00—27.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	—		" " Poola	"	22.00—24.00
" " " „Matfulls“	"	—	" " Ameerika	"	26.00—30.00
" " Schoti „Matties“ I sort	"	50.00—55.00	Mootorõli	"	35.00—43.00
" " " II "	"	45.00—46.00	Autoõli, Ameerika	"	39.00—105.00
" " Schoti „Matfulls“	"	70.00	" " poola	"	45.00—50.00
" " Norra	"	—	Linaseemneõli	"	70.00—75.00
" " Islandi	"	20.00—25.00	Värnits	"	72.00—77.00
Liba, sea, I sort	1 kg.	0.50—0.58	Tsilindriõli, Ameerika	"	34.00—35.00
Liba, looma, I sort	1 kg.	0.30—0.40	" " Vene 280 ⁰	"	33.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	12.50	" " " 320 ⁰	"	50.00—55.00
" " päevalille	"	12.00	" " Ameerika 280 ⁰	"	31.00—36.00
" " suhkrupeedi	"	5.00	" " " 320 ⁰	"	44.00—50.00
Jahu, päevalille	"	12.90	Nafta, Vene	"	11.75
Segajõutoit I s.	"	12.00	" " Ameerika	"	11.75
" " II s.	"	10.80	" " Poola	"	11.75
Sojatangud	"	14.00	Petrooleum, Vene, tsisternid ja	"	—
Nisukliid	"	7.00—7.50	" " vaadid	"	13.30—14.25
Maapäähklikoogid	"	14.50	" " Am., tsistern. ja vaadid	"	13.30—14.25
Söödaherned	"	—	" " Poola	"	—
Söödajahu	"	—	Bensiin, Vene	"	30.00—35.00
Puuvillane riie Bias, netto	meeter	0.47—0.58	" " II sort	"	—
" " " Mitkal	"	0.34—0.43	Bensiin, Ameerika	"	30.00—35.00
Lina, Petseri, saatejaam	1000 kg.	—	" " Riigi põlevkivitööst., se-	"	—
" " Võru	"	—	" " gatud välisbensiiniga au-	"	—
" " Liivi	"	—	" " tode jaoks, franko Tallinn	"	27.50
Õlilinaseemned, „90%“, baas,	—		Mootorpetrooleum	"	14.—
saatejaam	—		Pesusooda, kodumaa	"	8.00—9.00
Linaseemned, külvi, 95% baas,	—		Seebikivi	"	25.50—29.00
saatejaam	—		Värvid, nigros., veessulav, välism. 1 kg.	"	5.50
Kivistüsi, auru, Yorkshire,	1000 kg.	28.50—29.00	" " tsinkvalge, välism.	"	0.70
" " " 2 korda pestud	"	27.00—27.50	" " tinavalge, "	"	0.70
" " " Newcastle	"	—	" " ooker, "	"	0.17 ¹ / ₄ —0.21 ¹ / ₂

		Kroonid.
Väetisained, salpeeter, Tšiili	kott	20.00
" superfosfaat 18—20%	"	5.10
" Thomasjahu 15—16%	"	5.20
" Lubjasalpeeter	"	19.50
Väetisained, kaalisool, 40%	kott	10.30
Väetisained, kainiit 12%	"	4.50
Väävelhapu ammoniaak	"	20.80
Lubjalämmastik	"	16.—
Fosforiit, Eesti, 25—27%	"	4.40
Leunasalpeeter, 26%	"	—
Nitrofoska	"	29.80
Segafosforiit	"	4.70
Paber, rotatsiooni	100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda,		
pütt 170 kg. fr. Tallinn	tünn	8.75
Kriit, toores	100 kg.	5.15—6.50
pestud	"	5.50—6.50
Kivitrõrv	"	11.50—24.00
Puutrõrv	"	20.00—26.00
Lubi	"	3.50
Kips, tükkides, franko vagun		
Irboska 1000 kg.		15.25
jahvatatud	"	24.40
krohvimise	"	36.80—42.70
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk.	45.00—50.00
Silikaat I s., fr. vabrik	"	39.00—40.00
Tulitikud, orig. kast (5000 toosi)		130.00
Nahk, talla, Eesti	1 kg.	—

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
ingl. pensid (d) loko 3.76, okt. 3.57, det. 3.62,
jaan. 3.65, märts 3.73

Peekonsigade nädalahinnad Tall. 20.—26. sept. 1931:		
Peekonsigade tapakaalud I sort II sort III/IV sort		
60—72 kg	—52	—48 makstakse
55—59,5 " }	—48	—45 siseturu
72,5—75 " }		
50—54,5 " }		
75,5—80 " }	—45	—43 hinnad

Juuremaks fondist I ja II sordi peekonsest eest
tapakaaluga 60—72 kg. 5 kr.

Prahid:

Lina

Tallinn — Stettiin	1000 kg.	sh 22/6
" — Ghent	1016 kg.	" 18/—
" — Dundee	"	" 32/6
" — Belfast	"	" 47/6

Puumaterjaalid Standard

Tallinn — London	"	sh 37/6
" — Hull	"	" 36/—
" — Manchester	"	" 42/6
" — Grangemouth	"	" 32/6
" — Belfast	"	" —
" — Dundee	"	" 33/—
" — Antwerpen	"	" 30/—
" — Ghent	"	" 30/—
" — Rotterdam	" hfl.	19/—
" — Amsterdam	"	" 20/—

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg.	sh 18—25/—
" — London	1016 kg.	" 15—40/—
" — Stockholm	1000 kg.	rkr. 10—30
" — Stettiin	või tünn	sh 1/6
" — London	"	" 3/—

Tallinna fondibörsi kursisedel.

New-York	T.	15. IX. 1931	16. IX. 1931	17. IX. 1931	18. IX. 1931	19. IX. 1931	21. IX. 1931
1 dollar	O.	3.7360	3.7360	3.7370	3.7370	3.7370	3.7380
	M.	3.7510	3.7510	3.7520	3.7520	3.7520	3.7530
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.18	18.18	18.18	18.18	18.18	18.16
	M.	18.23	18.23	18.23	18.23	18.23	18.21
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	89.30	89.30	89.30	89.30	89.30	89.30
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	9.4050	9.4050	9.4050	9.4050	9.4050	9.4050
	M.	9.4550	9.4550	9.4550	9.4550	9.4550	9.4550
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	100.00	100.00	100.00	100.00	100.05	100.00
	M.	100.50	100.50	100.50	100.50	100.55	100.50
Kopenh. 100 daan- ni kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	99.85	99.85	99.85	99.85	99.85	99.85
	M.	100.45	100.45	100.45	100.45	100.45	100.45
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	99.80	99.80	99.80	99.80	99.80	99.80
	M.	100.50	100.50	100.50	100.50	100.50	100.50
Paris 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.62	14.62	14.62	14.62	14.62	14.62
	M.	14.77	14.77	14.77	14.77	14.77	14.77
Amsterd. 100 flo- riini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	150.80	150.80	150.80	150.80	150.80	150.90
	M.	151.60	151.60	151.60	151.60	151.60	151.70
Riig 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.05	72.05	72.05	72.05	72.05	72.05
	M.	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45
Zürich 100 helv. fr	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.80	72.85	72.85	72.90	72.95	72.95
	M.	73.35	73.40	73.40	73.45	73.5	73.50
Brüssel 100 bel- gat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	51.90	51.90	51.90	51.95	52.05	52.10
	M.	52.30	52.30	52.30	52.35	52.45	52.50
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	19.50	19.50	19.50	19.50	19.50	19.50
	M.	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70	19.70
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	11.05	11.05	11.05	11.05	11.05	11.05
	M.	11.15	11.15	11.15	11.15	11.15	11.15
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	52.45	52.45	52.45	52.45	52.45	52.45
	M.	52.85	52.85	52.85	52.85	52.85	52.85
Budapest 100 pen- got	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	65.30	65.30	65.30	65.30	65.30	65.30
	M.	65.80	65.80	65.80	65.80	65.80	65.80
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	41.85	41.85	41.85	41.85	41.85	41.85
	M.	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	37.20	37.20	37.20	37.20	37.20	37.20
	M.	37.50	37.50	37.50	37.50	37.50	37.50
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	192.25	192.25	192.25	192.25	192.25	192.25
	M.	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75
Danzig 100 guld- nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.60	72.60	72.60	72.60	72.60	72.60
	M.	73.15	73.15	73.15	73.15	73.15	73.15